

عنوان مقاله:

نقش جنگنامه سرایی در بازنمایی استقلال سیاسی افغانستان معاصر

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات فرهنگ و هنر آسیا، دوره 1، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سید علی قاسم زاده - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

تاج الدین آروین پور - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

خلاصه مقاله:

جنبش جنگنامه سرایی در ادبیات معاصر افغانستان همزمان با قیام‌های مردمی در برابر انگلیسی‌ها آغاز شد که به جنگ اول افغانستان و انگلیس (1217-1220 ه.ش / 1839-1842 م) معروف است. با تجاوز استعمار انگلیس به افغانستان روح حماسی و رزمی در مردم این سرزمین برانگیخته شد و منجر به جهاد مسلحانه و خلق منظومه‌های حماسی متعدد شد. این منظومه‌ها در وزن و سبک به تبعیت از شاهنامه فردوسی به نظم درآمده‌اند. موضوع اصلی این جنگنامه‌ها، وصف دلوری‌ها و کیفیت مبارزه مردم افغانستان در برابر بیگانگان، مخصوصاً انگلیسی‌ها و منازعات خانوادگی امرا و حکام محلی است. این جستار به شیوه توصیفی-تحلیلی در پی آن است که نقش جنگنامه سرایی را در انعکاس واقعیت‌های تاریخ سیاسی معاصر افغانستان بررسی کند. از نتایج تحقیق برمی‌آید که اساساً تعدد این جنگ-نامه‌ها گواه احساس ضرورت تاریخی در شاعران برای حفظ هویت ملی و تلاش آنان برای ثبت و ماندگاری دلوری‌ها و دستاوردهای اتحاد ملی در پیکره ژانر حماسه است. مقبولیت و معیارمندی شاهنامه فردوسی در افغانستان عامل اساسی گرایش مقلدانة این شاعران برای سرایش جنگ‌نامه‌های حماسی است؛ اگرچه هیچ‌یک را نمی‌توان در سبک و زبان و حتی موضوع همپایه نقش و کارکرد شاهنامه در ادبیات حماسی دانست، لیک برخی از این جنگ‌نامه‌ها آثار عاطفی عمیق در میان مردم افغانستان و برانگیختگی حس وطن‌دوستی و تمایل به وحدت و استقلال ملی در تاریخ معاصر افغانستان داشته و دارند.

کلمات کلیدی:

ادبیات معاصر افغانستان، هویت و استقلال ملی، حماسه تاریخی، جنگنامه سرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1124259>

